

Protocol werkafspraken Raad voor plantenrassen

Doel

Het doel van dit protocol is om een nadere invulling aan de sturingsrelatie tussen de Raad voor plantenrassen en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit te geven, voor zover die relatie niet bij of krachtens de wet of anderszins al is geregeld. Het protocol bevat afspraken over de wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven. Afspraken met betrekking tot de feitelijke uitvoering van de werkzaamheden en activiteiten zijn hierin niet opgenomen.

Algemeen

De Raad voor plantenrassen is een op grond van de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005 sinds 1 februari 2006 ingesteld zelfstandig bestuursorgaan zonder rechtspersoonlijkheid en onderdeel van de rechtspersoon Staat der Nederlanden.

Overwegende:

- dat de directeur-generaal namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verantwoordelijk is voor het beleid, het toezicht op de uitvoering van de wet- en regelgeving op het beleidsterrein van verlening van (nationale) kwekersrechten voor plantenrassen en de toelating van plantenrassen en opstanden (landbouw-, groente-, fruit en bosbouwgewassen), nodig voor de verhandeling van teeltmateriaal daarvan in het nationale en internationale handelsverkeer, het aanwijzen van instandhouders (landbouw- en groentegewassen) en de vaststelling van rasnamen (de opdrachtgeversrol);
- dat de plaatsvervangend secretaris-generaal namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verantwoordelijk is voor de continuïteit, stabiliteit en toezicht op de kwaliteit van de taakuitvoering en bedrijfsvoering (de eigenaarsrol),
- dat het wenselijk is afspraken te maken over de wijze waarop aan de sturingsrelatie in de praktijk invulling wordt gegeven;

hebben de volgende werkafspraken gemaakt:

HOOFDSTUK 1 BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 1

In dit protocol van werkafspraken wordt verstaan onder:

a. minister	: de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
b. ministerie	: het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
c. directeur-generaal	: directeur-generaal Agro
d. directoraat-generaal	: directoraat-generaal Agro
e. beleidsdirectie	: de directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit (PAV)
f. Naktuinbouw	: Stichting Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw
g. Raad	: Raad voor plantenrassen
h. secretaris	: secretaris als bedoeld in artikel 3, derde lid, ZPW
i. ZPW	: Zaaizaad- en plantgoedwet 2005
j. Kaderwet ZBO	: Kaderwet zelfstandige bestuursorganen
k. bureau	: het organisatieonderdeel van Naktuinbouw dat de Raad administratief en juridisch ondersteunt bij zijn werkzaamheden
l. FEZ	: directie Financieel-Economische Zaken
m. BPZ	: directie Bestuurlijke en Politieke Zaken
n. pSG	: de plaatsvervangend Secretaris Generaal LNV.
o. tarievenregeling	: Regeling werkzaamheden Raad voor plantenrassen
p. aanmeldersoverleg	: Jaarlijks overleg van de Raad met bedrijven die nationale aanvragen voor kwekersrecht en/ of toelating indienen

HOOFDSTUK 2 Verantwoordelijkheden, taken, bevoegdheden en overleg

Artikel 2.1.

1. De reikwijdte en inhoud van de opdrachtgevers- en eigenaarsrol wordt omschreven in het toezichtkader; op dit moment "Toezicht op zbo's, rwt's, stichtingen en overige externe organisaties" (april 2014), voor zover dit protocol niet anders bepaald.
2. De pSG heeft de eigenaarsrol bij de Raad op grond van artikel 5, onder q van het Besluit mandaat, volmacht en machtiging LNV 2019. De directies BPZ en FEZ zijn het aanspreekpunt voor dergelijke aangelegenheden.
3. De directeur-generaal heeft de opdrachtgeversrol op grond van het in het tweede lid van dit artikel genoemde mandaatbesluit. De directie PAV is het aanspreekpunt voor dergelijke aangelegenheden

Artikel 2.2

1. De Raad geeft (on)gevraagd advies ten aanzien van beleidsmatige of uitvoeringstechnische kwesties welke verband houdend met zijn taakuitvoering. Naast het adviseren in formele zin vervult de Raad tevens een signaalfunctie voor de minister door het geven van ongevraagd advies over de uitvoering, monitoring en de effecten van beleid.
2. De Raad heeft een expertfunctie op het in de considerans genoemde beleidsterrein en ondersteunt de beleidsdirectie door het geven of laten geven van (on)gevraagd advies over de gevolgen van (uitvoering van) Nederlandse of Europese wet- en regelgeving.

Artikel 2.3

1. Namens de minister fungeert BPZ als eerste aanspreekpunt voor alle bestuurlijke aangelegenheden, tenzij anders overeengekomen wordt en dit schriftelijk bevestigd wordt door de Raad en BPZ. Dit betekent dat BPZ in alle relevante correspondentie wordt meegenomen.
2. Voor onderwerpen die uitsluitend technisch of beleidsmatig relevant zijn fungeert PAV als eerste aanspreekpunt.
3. Voor onderwerpen die beleidsmatig voor de bosbouw relevant zijn fungeert de directie Natuur en Biodiversiteit als eerste aanspreekpunt.
4. De voorzitter en secretaris van de Raad en de plv. secretaris-generaal treden twee keer per jaar in bestuurlijk overleg ("voor- en najaarsoverleg"). BPZ bereidt in overleg met de Raad en andere betrokkenen een agenda voor.
5. De voorzitter en secretaris van de Raad en de plv. secretaris-generaal kunnen zich bij het in het vierde lid genoemde overleg laten adviseren, door de onder hen ressorterende medewerkers, beleidsmedewerkers of medewerkers van Naktuinbouw.

Artikel 2.4 Notificatie

1. De Raad doet onverwijld schriftelijk mededeling aan BPZ en PAV:
 - a. (financiële) knelpunten en bijzondere ontwikkelingen (waaronder bijv. juridische procedures) die (direct) van invloed zijn op de taakuitoefening door de Raad;
 - b. omstandigheden gerelateerd aan de taakuitvoering en het functioneren van zijn organisatie waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat de minister daarover ter verantwoording zal worden geroepen.

HOOFDSTUK 3 Processen omtrent (her)benoeming, ontslag en bezoldiging leden van de Raad

Artikel 3.1 procesverloop bij (her)benoeming

Ter voorbereiding van een (her)benoeming van leden van de Raad door de minister benadert de Raad vanuit zijn netwerk een kandidaat-lid. De secretaris en voorzitter van de Raad voeren aan de hand van door de kandidaat verstrekte informatie een gesprek met de kandidaat. Hierbij wordt nadrukkelijk stilgestaan bij eventuele nevenactiviteiten en mogelijke belangenverstremming die zich zou kunnen voordoen. Bij goed gevolg hiervan wordt de gezamenlijke Raad gevraagd om de voordracht ter benoeming door de minister van de betreffende kandidaat te bekrachtigen. Bij goed gevolg wordt de formele voordracht bij BPZ aangeboden ter verdere besluitvorming door de minister. Deze voordracht door de Raad bevat tenminste een brief met omschrijving van het procesverloop; een profielschets van de kandidaat; NAW-gegevens en een overzicht van de nevenwerkzaamheden van de kandidaat.

Artikel 3.2 aanvullend procesverloop in geval van de voorzitter.

In aanvulling op het hiervoor bepaalde wordt bij verzoek van de pSG een kennismakingsgesprek met een kandidaat-voorzitter georganiseerd als onderdeel van de benoemingsprocedure door de Minister.

Artikel 3.3 procesverloop ontslag

Indien een lid van de Raad eerder zijn of haar taken neerlegt dan voorzien in zijn of haar benoeming; of dit wenst, informeert de secretaris de pSG hierover en stuurt een kopie van het bericht naar BPZ. Hierna neemt BPZ contact op met de secretaris van de Raad voor de afhandeling van het (eervolle) ontslag en de (her)benoeming op basis van artikel 3.1.

Artikel 3.4 Termijnen omtrent benoemingen

1. BPZ zorgt ervoor dat (her)benoemingsbesluiten en eervolle ontslagen binnen 6 weken na ontvangst van voordracht of verzoek ondertekend worden.
2. Indien er omstandigheden zijn waardoor het niet halen van de deadline dreigt, doet BPZ hier tenminste één week van tevoren schriftelijke mededeling van aan de Raad en informeert de andere partijen in de driehoek.

Artikel 3.5 nevenfuncties (artikel 13 Kaderwet zbo)

1. De Raad houdt een registratie bij van de nevenfuncties van de voorzitter en de overige leden van de Raad. Deze wordt tenminste jaarlijks geverifieerd door de secretaris en/of door de secretaris gecontroleerd bij het proces omtrent (her)benoeming.
2. De Raad maakt een opgave van de in het tweede lid bedoelde nevenfuncties openbaar door publicatie ervan op de website van de Raad.

HOOFDSTUK 4 Procesmatige aansturing

Artikel 4.1 Ontwerpbegroting (artikel 25 Kaderwet zbo)

1. In de ontwerpbegroting met toelichting voor het jaar t+1 wordt al hetgeen vastgelegd dat de minister in staat stelt goede en gedocumenteerde (beleids)afwegingen te maken.
2. De ontwerpbegroting met toelichting bevat ten minste:
 - de raming van de inkomsten en uitgaven. Hierbij wordt in ieder geval een onderscheid gemaakt tussen de tariefopbrengsten en de retribueerbare kosten en LNV-bijdrage en niet-retribueerbare kosten (BTW-component).
 - een vergelijking met de ontwerpbegroting van het jaar t en het jaarverslag van t-1.
 - De begrotingsposten moeten van een korte toelichting worden voorzien, waaruit ten minste blijkt op welke bij of krachtens de wet aan de Raad opgedragen taken dan wel andere activiteiten zij betrekking hebben.
 - Een toelichting op de te verwachten meerjarige ontwikkeling van de tarieven, LNV-bijdragen, (niet)-retribueerbare kosten en risicoanalyse (zie artikel 5.2) . Hierbij wordt

aangesloten bij de begrotingscyclus (meerjarenbegroting op te maken in jaar t-1) van Naktuinbouw.

3. De in de meerjarenbegroting van Naktuinbouw opgenomen posten voor werkzaamheden in opdracht van de Raad sluiten aan op de in de ontwerpbegroting van de Raad opgenomen posten. In het geval van een afwijking, dan wordt dit toegelicht.

Artikel 4.2 Tarieven

1. De Raad stuurt, gehoord Naktuinbouw, de toelichting op de voorgenomen beleidsmatige en juridische wijzigingen in de tarievenregeling uiterlijk 21 september van het jaar t naar PAV en betreft bij de totstandkoming van deze beleidsmatige voorstellen het aanmeldersoverleg.

2. De Raad stuurt, gehoord Naktuinbouw en het aanmeldersoverleg, de voorgestelde hoogte van de tarieven voor het jaar t+1 uiterlijk 15 oktober van het jaar t naar FEZ en PAV.

3. De tarieven van de Raad worden uiterlijk 15 november van het jaar t in de Staatscourant gepubliceerd. Uiterlijk 1 november van het jaar t treden partijen met elkaar in overleg als de datum in de eerste volzin niet wordt gehaald.

4. De tarieven van de Raad zijn gebaseerd op een integrale kostprijsberekening. Ter voorkoming van over- of onderdekking en kruissubsidiëring, worden de tarieven bepaald door middel van een kostprijscalculatiemodel. De kostprijzen die ten grondslag liggen aan de in het tweede lid genoemde tarieven worden op basis van bedrijfseconomisch aanvaardbare verdeelsleutels bepaald.

5. De in het vierde lid bedoelde tarieven kunnen bestaan uit de volgende componenten:

- a. *directe* kosten rechtstreeks toerekenbaar aan de betreffende activiteit;
- b. structurele overdekking ter dekking van *indirecte* kosten die op zichzelf niet of niet geheel worden getarifeerd maar nog steeds redelijkerwijs toerekenbaar zijn aan de betreffende activiteiten (conform het rapport "Maat houden 2014");
- c. structurele overdekking ter dekking van bijzondere kosten of lasten.

6. De minister besteedt bij de beoordeling van het tarievenvoorstel in ieder geval aandacht aan de volgende aspecten:

- a. de voorgestelde tarieven per taak (activiteit) dan wel per cluster van taken (activiteiten), alsmede de wettelijke basis voor en de rechtmatigheid van die tarieven;
- b. de voorgestelde wijzigingen in het tarievenbeleid;
- c. de invloed van loon- en prijsontwikkelingen;
- d. de in het vierde lid genoemde componenten van een tarief;
- e. maatschappelijke belangen en rechtszekerheid;
- f. ontwikkeling van de doelmatigheid;
- g. kostendekkendheid van het tarief per taak (activiteit) dan wel per cluster van taken (activiteiten);
- h. vooruitzicht voor volgende jaren;
- i. consistentie tussen de tarieven;
- j. de wijze waarop de tarieven zich verhouden tot de tarieven van het jaar ervoor.

7. Om de minister in staat te stellen de beoordeling als genoemd in het zesde lid uit te voeren, voegt de Raad bij het tarievenvoorstel een toelichting op de hoogte van de tarieven, waarbij per taak (activiteit) of cluster van taken (activiteiten) tevens inzicht wordt geboden in de kostendekkendheid van het lopende jaar. Verder geeft de Raad inzicht in de (tarief)opbrengsten per taak (activiteit) of cluster van taken (activiteiten).

8. Om de minister in staat te stellen de *rechtmatigheid* van de tarieven als bedoeld in het zesde lid, onderdeel a, te beoordelen, vermeldt de Raad bij ieder tarief de wettelijke grondslag.

9. De Raad informeert de minister bij tariefwijzigingen en tarieven voor nieuwe taken (activiteiten) of clusters van taken (activiteiten) inzake de mogelijk aan de nieuwe tarieven gekoppelde gevoeligheden.

4.3. Niet-retribueerbare kosten, Additionele middelen en verantwoording

1. Uiterlijk 15 oktober van het jaar t doet de Raad een opgave van de geraamde niet-retribueerbare kosten (in de zin van artikel 6, eerste lid, ZPW 2005) van het jaar t+1,

waaronder de kosten genoemd in het eerste lid van artikel 2.4 over bezoldiging van de leden van de Raad.

2. Uiterlijk 15 oktober van het jaar t dient de Raad een aanvraag in voor de Additionele middelen ten behoeve van de uitvoering van de Additionele taken in het jaar t+1.

3. De definitieve verantwoording van de in het eerste- en tweede lid genoemde kosten in het jaar t geschiedt op basis van nacalculatie, een nadere specificatie van de kosten en de in rekening gebrachte omzetbelasting dient de Raad vóór 15 maart t+1 via afzonderlijke brief in te sturen samen met het beleidsmatige jaarverslag van het jaar t.

4. De directie PAV zal zorgdragen voor de definitieve vaststelling van de hoogte van de niet-retribueerbare kosten aan de hand van de in het tweede lid genoemde informatie.

5. De Raad informeert de minister (PAV) zo spoedig mogelijk als de niet-retribueerbare kosten (inclusief in rekening gebrachte omzetbelasting) gedurende het jaar t een verschil van 15% laten zien ten opzichte van de reeds ontvangen vergoeding in het jaar t-1.

Artikel 4.4. Beleidsmatig jaarverslag

1. Uiterlijk 15 maart van het jaar t+1 dient de Raad op grond van artikel 18, eerste lid, van de Kaderwet ZBO een *beleidsmatig* jaarverslag over het jaar t in bij de minister

2. Onverminderd artikel 18, eerste lid en artikel 19, derde lid, van de Kaderwet ZBO, wordt in het jaarverslag verslag gedaan over ten minste:

- de formatie (fte) van de Raad als zbo en het aan de Raad door Naktuinbouw ter beschikking gestelde personeel (secretaris en bureau);
 - het aantal genomen besluiten;
 - het aantal en de uitkomsten van behandelde bezwaar- en beroepzaken;
 - het percentage afgehandelde bezwaren binnen de geldende wettelijke termijn;
 - het aantal behandelde WOB-verzoeken;
 - de behandelde klachten als bedoeld in artikel 9:1, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht;
 - de bij de Nationale Ombudsman ingediende klachten.
 - overzicht van aantallen aanvragen kwekersrecht (NL + EU) en aantal toelatingen.
3. In het jaarverslag is tevens een beknopt overzicht opgenomen van de inkomsten en uitgaven van de Raad in het jaar t met korte toelichting.

Artikel 4.5. Informatievoorziening (beleidsinformatie) en KPI

1. De Raad zal de in bijlage I opgenomen beleidsinformatie verstrekken vóór de in de bijlage genoemde datum van het jaar t+1 zodat de minister tijdig invulling kan geven aan artikel 4.2 van de Comptabiliteitswet 2016 in het jaarverslag van het jaar t van het ministerie.

2. De Raad en het ministerie maken gebruik van KPI's om als ministerie werkbaar en effectief te kunnen sturen op de zbo's en vooral onderling "het gesprek" hierover aan te gaan.

3. De KPI's (en de verantwoording daarop) en hoe betrokkenen ermee werken worden vastgelegd in bijlage II.

4. Een goed functionerend systeem van *prestatiemeting*, dient indicatoren te bevatten die hoog scoren op de volgende drie aspecten: meetbaarheid, relevantie en toerekenbaarheid.

5. Als (bepaalde) KPI's geen of nauwelijks inzicht bieden in de bijdrage van de uitvoering door de Raad in het bereik van de doelen en/of de hoofddoelen van het in de considerans genoemde beleidsterrein in Nederland, dan wordt dit eveneens in bijlage II vastgelegd.

6. Bijlage II wordt tenminste eens in de twee jaar geïnventariseerd en geëvalueerd door de betrokkenen.

7. De uitkomsten van deze inventarisatie en evaluatie van jaar t worden geagendeerd in het daaropvolgende bestuurlijke overleg als bedoeld in artikel 3.3.2.

Artikel 4.6 Accountantscontrole

1. Auditdienst Rijk is verantwoordelijk voor de accountantscontrole van het jaarverslag van het ministerie.

2. Naktuinbouw neemt in de opdracht voor de controlewerkzaamheden ook de controle op de uitvoering van de wettelijke taken door de Raad.
3. De accountant van Naktuinbouw verleent een reviewrecht aan de Auditdienst Rijk ten aanzien van de door de accountant van Naktuinbouw verrichte controlewerkzaamheden die mede zien op de taakuitvoering door de Raad.

Artikel 4.7 Klachtenbehandeling

1. De Raad heeft op grond van artikel 19 Kaderwet ZBO een eigen klachtenbehandeling.
2. De klachtenbehandeling is conform titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht
3. Aan de minister gerichte klachten over de wijze waarop een (lid van) de Raad, een medewerker van het bureau zich in een bepaalde aangelegenheid jegens een derde heeft gedragen, worden zo spoedig mogelijk, schriftelijk aan de Raad gemeld.

Artikel 4.8 Evaluatie op basis van artikel 39 van de Kaderwet ZBO

1. Voorafgaand aan de evaluatie ten behoeve van een verslag als bedoeld in artikel 39, eerste lid, van de Kaderwet ZBO, bespreken eigenaar, opdrachtgever en de Raad de concept opdrachtformulering en de beoogde aanpak van de evaluatie en de door de Raad te verstrekken gegevens.
2. Het ministerie stelt de Raad in kennis van het verslag voor een controle op feitelijk (on)juistheden. Voor dat de Minister het verslag naar de Staten-Generaal. Wordt de Raad verzocht om te reageren binnen een door de Minister gestelde termijn.

Artikel 4.10 Wob-verzoeken

De Raad informeert BPZ over Wob-verzoeken van derden om verstrekking van informatie, die (mogelijk):

- a. bij beide partijen beschikbaar is of;
 - b. politiek gevoelig ligt;
- te bespreken.

HOOFDSTUK 5 Aansprakelijkheid

Artikel 5.1 Informeren

De aansprakelijkheid ten aanzien van handelingen van de Raad ligt bij de publiekrechtelijke rechtspersoon Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door het ministerie. Indien de Raad bij de uitvoering van haar wettelijke taak bij derden schade berokkent, dient het ministerie in dergelijke gevallen daarom onmiddellijk door de Raad in kennis gesteld te worden.

Artikel 5.2 Risicoanalyse

De omvang van het aansprakelijkheidsrisico voor het ministerie hangt mede af van de kwaliteit van de taakuitvoering door de Raad (dat betekent ook hetgeen in opdracht van de Raad wordt uitgevoerd). De Raad voert ten behoeve van de ontwerpbegroting jaarlijks een risicoanalyse uit ten aanzien van het aansprakelijkheidsrisico van de Staat der Nederlanden bij de taakuitvoering door de Raad.

HOOFDSTUK 6 Naleving protocol

Als er sprake is van het niet nakomen van de afspraken, dan treden partijen in overleg of trachten via onafhankelijk geschillenbeslechting tot overeenstemming te komen.

HOOFDSTUK 7 Inwerkingtreding en aanpassing protocol

Artikel 7 bepalingen

1. Dit protocol treedt in werking met ingang van [datum] 2021
2. Dit protocol wordt aangehaald als: Protocol werkafspraken Raad voor plantenrassen

3. Dit protocol heeft in principe een geldigheidsduur van 5 jaar (aansluitend op tijdstip zbo-evaluatie), tenzij er dringende redenen zijn tot herziening of actualisering over te gaan.
4. Als nadere uitwerking van de artikelen opgenomen in hoofdstukken 2 tot en met 7 kan een bijlage aan dit protocol worden toegevoegd getekend door beide partijen.

Ondertekening

Ingangsdatum samenwerkingsprotocol: 30 november 2021

Den Haag,

Eva Heijblom
plaatsvervangend
Secretaris-Generaal van LNV

Den Haag,

Marije Beens
Directeur Generaal Agro LNV

Den Haag, 12 MEI 2022

Lous van Vloten-Doting
Voorzitter Raad voor Plantenrassen

wageningen 16-05-2022

Voor gezien:

Coelhof, 20 juli 2022

John van Ruiten
Directeur Naktuinbouw